

KARENSSISANOMAT

KARENSSISANOMAT

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö

N:o 2 1992

Irtonumero 3 mk

MODERNI VAPAAKAUPPA

ja

600 000

**Rahaa on kuin
rantahiekkaa Yyterissä,
mutta ei työllistämiseen!**

TVY vaatii:

**”Kaikille työtä ja
kunnon palkka!”**

**Pitkäaikaistyöttömien
määrä nousee
sataan tuhanteen**

Eikö miljoona työtöntä riitä? -
TVY julisti

Kansalaisten hätätilan

Lähes 600 000 suomalaista joutui viime vuonna työttömäksi tai lomaetuksi, ilmenee Tilastokeskuksen selvityksestä. Työministeriön tietojen mukaan viime vuonna työllistettiin erityisvoimin yli 133 000 henkilöä, työvoimakoulutuksessa oli 51 800 ja työttömyyseläkkeellä 57 400 henkilöä. Lisäksi piilotyöttömiä oli lähes sata tuhatta.

Mainittuihin ryhmiin saattaa sisältyä osittain samoja henkilöitä. Kuitenkin voidaan arvioida, että tänä vuonna työn puutteesta eri muodoissa kärsii yli miljoona suomalaista. Kun tähän lisätään heidän perheenjäsenenä, päädytään hirvittävän suureen lukuun.

Erot näiden lukujen ja joka kuukausi julkaistavien työttömyyskatsausten välillä johtuvat siitä, että kuukausittain ilmenevät vain sillä hetkellä kortistoissa olevien määrät, kun taas vuositasolla ovat luvuissa mukana kaikki kyseisen vuoden työttömät.

Näyttää kuitenkin siltä, että Ahon-Viinäsen hallitus ei piittävä vähääkään siitä valtavasta hädästä, minkä suurtyöttömyys aiheuttaa suurelle osalle kansaamme. Päinvastoin, se lisää työttömyyttä ja heikentää työttömien asemaa omilla toimenpiteillään. Toisenlaiseenkin politiikkaan on täydet mahdollisuudet - sen on Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö osoittanut omilla esityksillään. Tässä lehdessä julkaistaan TVY:n työllisyysohjelma sekä

kannanotot työllisyyslaista ja työttömyysturvan parantamisesta. Korostamme, että olemme esityksissämme osoittaneet myös sen, miten vaatimuksemme voidaan ra-
hoittaa.

TVY päättikin toukokuussa pidetyssä vuosikokouksessaan julistaa maahan KANSALAISTEN HÄTÄTILAN. Me emme jätä päättäjiä rauhaan, ennen kuin työllisyyden hoitoon ja työttömien asemaan on saatu todellisia parannuksia.

Me aloitamme syyskuuden kansalaispainostuksen TYÖTTÖMIEN BUDJETTIRIIHELLÄ, joka järjestetään 25.-27.8. Helsingissä Kolmen Sepän patsaalla. Siihen me kutsumme kaikkia kansalaisia tuomaan omat esityksensä. Niiden tarkoituksena on vaikuttaa eduskuntaan niin, että se syksyllä valtion budjetin laadinnassa ja lainsäädännössä hylkää täysin hallituksen päätökset ja laatii kokonaan uudet.

Työttömien ja muidenkin kansalaisten mitta on nyt täysi. Nykyinen hallitus ei ole lainkaan ottanut huomioon meidän asemaamme ja esityksiämme. Meidän mielestä vain riittävän voimakas kansalaistoiminta voi aikaansaada muutoksen. Siihen tarvitaan jokaista. Ellet Sinä, joka tiedostat tilanteen vääryyden, yritä itse vaikuttaa, niin kuka sitten? Tule mukaan, levitä tietoa. Ilman sinua emme saa asioihin korjausta.

Heikki Haapala
TVY:n puheenjohtaja.

KARENSSISANOMAT N:o 2/1992

Julkaisija: TVY - Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö r.y.
Osoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki
Puhelin: 90-7092504
Telefax: 90 - 7092236
Pankkitili: Postipankki, postisiirtotili 641859-9
Toimitus: Anna-Maija perkkalainen, Heikki Haapala, Sinikka Piri
Painopaikka: Oy Kirjapaino Ab, Vaasa

Velvoitetyöstä kieltäytyminen ansa työttömille

1.1.1992 voimaan astuneen lainmuutoksen mukaan pitkäaikais-työtön voi kieltäytyä tarjotusta velvoitetyöstä joutumatta kuudeksi viikoksi karenssiin. TVY on vaatinut kaikkien karenssien poistamista, mutta tähän "uudistukseen" sisältyy vaarallinen ansa työttömille: luopumalla tarjotusta työstä työtön menettää oikeutensa lainmukaiseen työpaikkaan vuodeksi eteenpäin. Tällöin hänelle voi jo kahden vuoden aikana kertyä 500 työttömyyspäivää, jolloin ansiosidonnaisen päivärahan maksu loppuu ja työtön putoaa peruspäivärahalle.

Joka tapauksessa vaara joutua ulos työttömyyskassasta tulee suureksi, sillä 500 kassapäivää lasketaan neljän vuoden ajalta. Kassapäivien luku aloitetaan uudestaan nollasta vain jos ns. työsäoloheito (26 viikkoa töissä) täyttyy. Puolen vuoden velvoitetyö riittää tähän.

Peruspäivärahalle putoaminen on monelle katastrofi. Päiväraha on enintään 116 mk, siitä menee vero, ja jo varsin pienet puolison tulot leikkaavat sitä rajusti.

Velvoitetyön sijasta pitkäaikais-työtön (viimeisen 13 kuukauden aikana 12 kuukautta työttömänä ollut) voi hakea työllistymistä edistävään koulutukseen tai ns. omaehtoiseen työllistymiseen. Jos koulutusmahdollisuus ei toteudu kolmen kuukauden kuluessa, työtön saa takaisin oikeuden velvoitetyöpaikkaan. Omaehtoinen työllis-

tyminen kestää kuusi kuukautta, jolloin maksetaan 144 mk/pv viitenä päivänä viikossa. Koulutuksen ja omaehtoisen työllistymisen aikana karenssipäivien luku ei nollaudu, vaan pysyy entisenä ja jatkaa lisääntymistään jakson päätyttyä.

UUSI HEIKENNYS

Hallituksen tarkoituksena mainitussa lainmuutoksessa ei ollut työttömien etu. Lain perustelujen mukaan tarkoitus oli "säästää" valtion menoja. Arvioitiin, että tänä vuonna kieltäytyvä velvoitetyöstä 7.000 pitkäaikais-työtöntä ja siitä kertyy säästöjä satoja miljoonia markkoja.

Lainmuutoksella hallitus tähtäsi koko työllisyyslain romuttamiseen. Kun työttömät saadaan kieltäytymään usein erittäin huonoista velvoitetyötarjouksista, ryhdytään väittämään, etteivät työttömät haluakaan töitä ja poistamaan loppuakin yhteiskunnan työllistämismenpiteistä.

Tässä otettiin ratkaiseva askel, kun eduskunta kesäkuussa muutti velvoitetyöt osa-aikaisiksi. Sellaisina velvoitetyöt muutuvat useimpien työttömien kannalta niin epäedullisiksi, että kieltäytymisiä tulee paljon lisää. Mutta silloin työtön ajetaan määritettyyn loukkuun ja hallitus saa lisää "perusteita" työllisyyslain lopulliseen romuttamiseen.

Tämä on erittäin kieroa politiikkaa. Hallitus laiminlyö perus-

tuslain työllistämismenpiteitä ja koko hommaan tehdään työttömät syyllisiksi.

TVY on aina lähtenyt perustuslaissa säädetystä oikeudesta työhön. Niin tehtiin myös laadittaessa nykyistä työllisyyslakia. Sen ensimmäinen pykälä kuuluu: "Tänä lain tarkoituksena on järjestää Suomen kansalaiselle mahdollisuus tehdä työtä". 2. pykälässä asetettiin valtiovalalle täystyöllisyyden velvoite. Suomessa on näköjään sellaisia lakeja, joita maan johdon ei tarvitse lainkaan noudattaa.

Kun puhutaan velvoitetyöstä, se merkitsee monille työttömille suunnilleen samaa kuin pakko-työ, koska velvoitetyötä tarjotaan usein erittäin heikoilla ehdoilla. Hyviäkin esimerkkejä toki löytyy paljon. Osa-aikaistaminen yhdessä työttömyyskassasta putoamisen vaaran kanssa lisäävät tätä pakkotyön leimaa.

Tässä menevät käsitteet helposti sekaisin. Velvoite järjestää työtä on nimenomaan valtiovalalla. Kansalaiselle kysymys on oikeudesta. Siitä on pidettävä kiinni ja TVY onkin vaatinut työllisyyslain parantamista ja sen täysimittaista toteuttamista työttömien etujen mukaisesti. Yksittäisen työttömän on syytä olla erittäin tarkkana työnoikeutensa suhteen. Tarvittaessa kannattaa kääntyä TVY:n ja sen paikallisten toimikuntien puoleen.

Velvoitetyöstä kieltäytyminen ansa työttömille

Haetko itsellesi työpaikkaa?
Mietitkö koulutusasioita?
Oletko epävarma siitä,
millainen työ sinulle sopisi?

Telefonoi meitä
Saat asiantuntijamme ohjeita kaikissa
työelämääsi liittyvissä kysymyksissä.

Työvoimatoimisto

Pitkäaikaistyöttömien määrä nousee sataan tuhanteen

Helmi-maaliskuussa 1993 ylittää pitkäaikaistyöttömien määrä Suomessa sadan tuhannen katastrofirajan. Tähän arvioon olen päättänyt tilanteen huononemista seurata. Mikäli Ahon-Viinan hallitus saa jatkaa nykyistä politiikkaansa, on maassamme alkuvuodesta 1994 jo 200 000 yli vuoden työttömänä ollut.

Oheisesta kuvaajasta ilmenee, että pitkäaikaistyöttömien määrä oli alimmillaan vain noin 2 000. Näin pieni määrä todistaa samalla vakuuttavasti, että jos töitä on tarjolla, vain hyvin harvat ovat pitempään kortsossa. Puheet siitä, että työttömyyspäivärahat ovat niin suuria, etteivät työttömät haluaakaan töihin, ovat niiden esittämiä, joilla ei ole harmainta aavistustakaan siitä, mitä on elää niin pienillä tuloilla.

Mutta nyt on tilanne ryöstäytymässä täysin toivottomaksi. Hallitus ja eduskunta lisäävät työttömyyttä kaiken aikaa ja samalla heikentävät pitkäaikaistyöttömien mahdollisuutta saada töitä. Moni kaipaa myös presidenttiä, joka näkisi maassa valitsevan hädän ja tekisi jotakin.

Joukkomittaisen pitkäaikaistyöttömyyden tietoinen synnyttäminen on nähtävä myös osana Suomen "eurokuntoon" saattamista. Ensiksi nostettiin työttömyysaste eurolasalle ja reippaasti sen ylikin. On muuten aivan ilmeistä, että osana Euroopan Unionia Suomen työttömyysaste reuna-alueena tulee pysyvästi olemaan yli keskitason.

Sitten suurtyöttömyyden kurjuus nostetaan toiseen potenssiin pitkäaikaistyöttömyyden muodossa. EY-maissa pitkäaikaistyöttömiä on keskimäärin yli puolet kaikista työttömistä. Tälle tasolle Suomi nousee juuri alkuvuodesta 1994, mikä merkitsisi mainittua 200 000 pitkäaikaistyöttöä.

Suomen verraten alhaisena pysynyt pitkäaikaistyöttömien määrä on johtanut meidän työllisyyslaistamme. Pahoista puutteista huolimatta sen suuri ansio on ollut, että se on velvoittanut valtiovalan työllistämään mm.

pitkäaikaistyöttömät. Nyt tätä perustuslakiin nojaavaa ihmisoi-keutta on jo pitkälle romutettu työllisyyslakia huonontamalla.

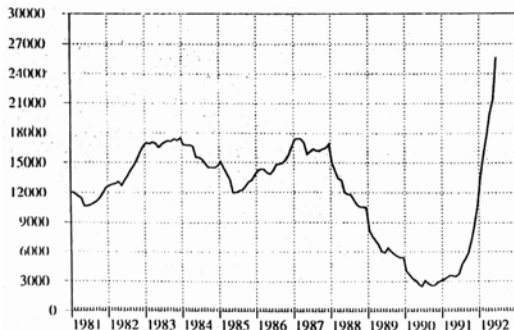
Hallitus kaavaillee lain lopul-ista mitätöimistä. Se ei sovi eu-rotyyliin, joka edellyttää "vapaa-ta kilpailua": työmarkkinat ovat kokonaan markkinavoimien ar-moilla, eikä valtiolta saa niihin puuttua järjestämällä ihmisille erikseen töitä. On selvää, että jos Suomessa mennään tähän systeemiin, hyvin suuri osa työt-tömistä putoaa kokonaan työ-markkinoiden ulkopuolelle.

Tästä olisi uskomattoman pahat seuraukset. Työttömyys al-kaa tosiaan nujertaa ihmistä ta-vallisesti kestätyään noin puoli vuotta. Sitä ennen varsinkin pit-kän ja raskaan työuran jälkeen moni saattaa kokea suoranaista helpotusta saadessaan joskus kunnolla levätä ja aikaa itsel-leen.

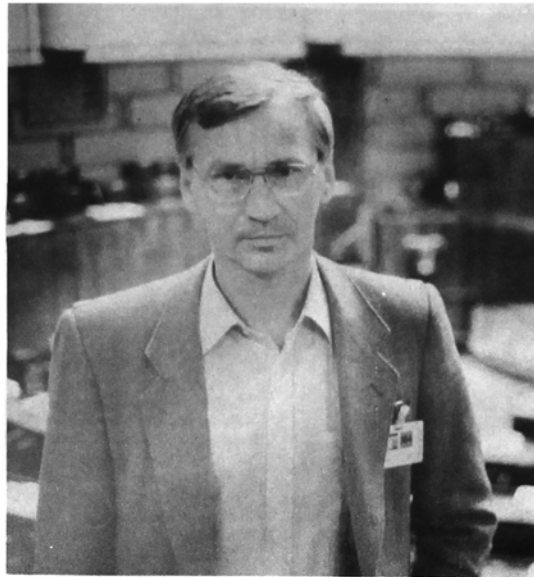
Mutta pitkään jatkuessaan työttömyys ja siihen liittyvä ta-loudellinen ahdinko muodostu-vat melkein jokaiselle kestämat-tömiksi. Ongelma siirtyy yksilöl-tä koko perheelle ja lopulta koko yhteiskunnalle. Jos suuri osa Suomen kansaa ja varsinkin nuo-ret ikäluokat joutuvat pitkäksi aikaa työelämän ulkopuolelle, siitä on kohtalokkaita seuraukset koko maalle. Ja niitä vaurioita ei korjata vuodessa tai parissa vaika-tulisi millainen nousukausi.

Me emme hälytä tästä vaarasta luodaksemme uhkakuvia ja pe-lotellaksemme. Pidämme sitä työttömien järjestön velvollisu-u-tena. Meillä on itsellämme se tie-to ja kokemus sekä tahto, mikä Suomen päättäjiltä nyt puuttuu. Siksi me varoitamme: älkää päästäkö maahamme laajaa pit-käaikaistyöttömyyttä. Säästämi-nen työllisyyden hoidossa on jär-jetöntä, sillä nämä kyseenalaiset "säästöt" eivät riitä mihinkään, kun teidän virheitänne pitää ryh-tyä korjaamaan.

Heikki Haapala

Kuvio 3. Yli vuoden työttömänä yhtiljaksoisesti olleet kuukausittain vuosina 1981 - 1992

□ TVY:n puheenjohtaja Heikki Haapala

Ilman Sinua eivät asiat korjaannu

Suomessa on järjestäytynyttä työttömien toimintaa ollut jo yli 15 vuoden ajan. Toiminnan painopiste oli kauan kehitysalueiden työttömyysalueilla. 1980-luvun lopun hyvänä työllisyysaikana toiminta sammui melkein kokonaan.

Suurtyöttömyys ajoi Suomen työttömät uudelleen liikkeelle. 13.9.1991 pidettiin Tampereella kokous, jossa toiminta herätettiin uudelleen henkiin. Järjestö vietiin yhdistysrekisteriin 20.1.1992 nimellä Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY r.y.

KOLME PÄÄTEHTÄVÄÄ

TVY:n nimi kuvaa toiminnan luonnetta. Tarkoitus on koota maamme työttömät yhteiseen toimintaan. Toiminnassa on kolme päätehtävää:

1. Työllisyyden parantaminen vaikuttamalla työllisyyspolitiikkaan
 2. Työttömien toimeentulon parantaminen
 3. Pääosin paikallistoimikuntien harjoittama sosiaalinen toiminta, jolla työttömät auttavat itseään ja toisia työttömiä selvämään työttömyysaikana
- Työttömien toiminta on ehdottomasti sitoutumatonta.

TVY:n HALLITUS JA TOIMISTO

TVY piti vuosikokouksensa 23.-24.5.1992 Tampereen Teiskossa. Siinä hyväksyttiin TVY:n työllisyysohjelma sekä kannanotot työllisyyslaista ja työttömyys-turvasta.

Vuosikokouksessa valittiin yksimielisesti uusi hallitus: puheenjohtajaksi Heikki Haapala Helsingistä, varapuheenjohtajaksi Juhani Rantanen Hämeenlinnasta ja jäseniksi Marita Roivas Espoosta, Terttu Lehtiaho Noki-alta, Reijo Mäkinen Porista, Juhana Viljanen Kotkasta, Pekka Nöjd Oulusta, Reino Määttänen Imatralta, Anna-Maija Perkkalainen Vähäkylästä, Uno Kauhaneen Siilinjärveltä ja Marjo Siitari Turusta. Hallitus valitsi lisäksi sihteeriksi Erkki Moisio-n Noki-alta ja taloudenhoitajaksi Vilho Ahorannan Helsingistä.

TVY perusti 2.7.1992 oman toimiston saatuaan ilmaisen toimitilan käyttöönsä Helsingin seurakuntayhtymältä. Toimistonhoitajaksi palkattiin työllisyysvaroin Marita Roivas. Toimiston osoite on Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki ja puhelin 90-7092504.

Aika ja
vuorovesi eivät odota.

Walter Scott (1771-1832)

ALKO 6

Tule mukaan työttömien toimintaan

**Ilman Sinua eivät
asiat korjaannu**

□ Marita Roivas on toimistonhoitajana TVY:n toimistossa, Helsingissä

Suomalaisella työllä
irti työttömyydestä
Kumi- ja Nahkatyöväen
Liitto - KNL r.y.

Postivirkamiesliitto PVL ry.
Työttömyyskassa
Valtion Virkamiesten
Työttömyyskassa

Ratamestarink. 11
00520 Helsinki

Seinäjoen
Seurakunnat

Pitkäaikaistyöttömän mietteitä

Työ ei saa olla ihmisarvon mittari

Työ tulee olla yhteistä osallistumista tuotantoon eikä taistelutanner, sillä siinä heikoimmat unohdetaan. Lisäksi työksi tulisi laskea muunkinlainen kuin ansiotyö. Suomi katsotaan vielä hyvinvointiyhteiskunnaksi, joskin hallitus kovalla kädellä yrittää sitä purkaa vähäosaisimpien kustannuksella. Syystä tai toisesta työttömät ovat epäyhteinäinen joukko, eivätkä kaikki työttömät kärsi suoranaisesti ai-neellisesta puutteesta, joskin melkoinen osa kuitenkin. Työttömyys ei tällä hetkellä kokoa joukkoa yhteisten asioiden hoitamiseen. Ketkä kärsivät eniten, ovatko ne työttömät ja ketkä heistä. Auttamisessa ei saa asettaa autettavaa kiitollisuuden velkaan auttajaa kohtaan. Työttömälläkin tulee olla paikka yhteiskunnassa, ei työtön ole syyllinen työttömänä oloonsa, muistettava on se, että **työtönkin on ihminen**. Oman arvontunnon kannustaminen on yksi tärkein tehtävä, sillä vaikka työpaikka onkin mennyttä, ei sillä ole osaamista viety. Työttömyys ei ole vain pien ohimenevä häiriötila vaan se on järjestelmän rakenteellinen vika.

Kilometritehtaalle vaihtoehto

Työttömät on laitettu kilometritehtaalle lamaa helpottamaan, ilman työtä, kulutusta alentamaan ja takaamaan työssäoleville työpaikka ja taloudellinen taso. Pitkä joutuminen palkkatyön ulkopuolelle uhkaa eriyttää kokonaan työntekomahdollisuuksien ulkopuolelle. Työttömyydestä ei kärsi vain työtön itse vaan myös hänen perheenjäsenet, sukulaiset ja ystävät enemmän tai vähemmän. Lisäksi jätti-työttömyys vaarantaa kotimaista kysyntää ja aiheuttaa valtiotalle suuren taakan.

Työttömyyden vaihtoehtona voisi olla töiden tarkoituksenmukaisempi jakaminen ja tuotantokustannusten alentaminen.

Tämä vaatisi kyllä solidaarisuutta, jota ei näillä näkymin ole sen kummemmin palkkatyöväelä kuin muillakaan työttömiä kohtaan.

Aiheuttaa myös psyykkisiä oireita

Työttömyys aiheuttaa erilaisia psyykkisiä oireita. Moni sairastuu psykosomaattisiin sairauksiin ja vikaa ei löydy vaikka kuinka tutkittaisiin ja näin saadaan luulosairaan leima. Tulisikin uskaltaa kertoa lääkärille työttömyydestään, jolloin hän osaa auttaa ja usein pärjätään vielä ilman lääkkeitäkin.

Lisäksi psyykkeä rasittaa luukulta luukulle siirtely, jolloin tulee hällä väliä tilanne ja jätetään asiat hoitamatta. Ammattiauttajia löytyy jos jonkinlaiseen läh-työön, mutta ovatko he sitten parhaita auttajia pahaanoloon. Eivät jos sitä minulta kysyttäisiin. Paljon parempi on ystävä, johon voi luottaa ja kertoa traagisiakin asioita, joita ei ehkä ole pystynyt kertomaan kenellekään.

Jokaiselle toivoisi ainakin yhden ystävän johon voisi luottaa, eikä tarvitsisi pelätä, että asiat leviävät pidemmälle.

Moni itsemurha olisi voitu estää jos ihmisellä sillä hetkellä olisi ollut ystävä, jolle olisi voinut vaikka soittaa. Puhuminen auttaa ja siinä päästään ympyrästä ulos eikä jäädä junnaamaan paikallaan.

Työttömyys aiheuttaa monelle stressin, josta on vaikea selvitä ilman vilpittömän ja ymmärtävän kuuntelijan apua.

Työttömyys karsii hyvin nopeasti ystäväpiiriin ympäriltä, juuri silloin kun heitä eniten tarvitsisi. Toisaalta se myöskin voi poikailuja ja kestäviä ystävyssuhteita jopa pitkien matkojen päästä. Kriisi tilanteessa myös vaistot pelaavat alitajuisesti ja vaistotaan, kuka kuuntelee vilpittömästi ja kuka ei, kenen kanssa voi puhua kaikista asioista ja kenen kanssa ei. Tällaisessa tilanteessa **rehelliset ystävät ovat kullakin kalliita**.

Kriisi pitäisiikin tunnistaa ajoissa ja lähteä hakemaan apua ennenkun ollaan liian pitkällä ja tehty jotain peruuttamatonta itselle tai muille.

Sosiaaliryhmäkö hajottavat

Nykyiset työttömät eivät saa aikaan joukkoliikettä, syyksi se-litetään, että ollaan niin erilaisista sosiaaliryhmistä. Mitä ne sosiaaliryhmät työttömyyteen liittyvät. Työtön on työtön sosiaaliryhmästä riippumatta ja harvapa meistä omaehtoisesti on työttömyyden valinnut. Eripuolilla Suomea on jo ryhmittäydytty ajamaan työttömien etuja ja vaatimaan sitä mitä meille kuuluu. Yhdessä on helpompi saada äänensä kuuluville kuin yksin huutamalla.

Marita Roivas n. 16 kk työtön
1.7.92 velvoitettyöllistetty

KAIKILLE TYÖTÄ
JA KUNNON
PALKKA

Tue työttömien toimintaa

Työttömien toiminnassa on saatu paljon aikaan erittäin vähällä rahalla. Vielä paljon enemmän yritäisimme tehdä, jos meillä olisi enemmän rahaa. Siksi vetoamme kansan karttuisaan käteen. Tu-kea työttömien toiminnalle voit lahjoittaa Työttömien valtakun-nallisen Yhteistoimintajärjestön postisiirtotilille PSP 641859-9. Kiitämme kaikkia lahjoittajia arvokkaasta tuesta.

Pankkialan ja työhallinnon yhteistyö käynnistynyt ripeästi

Pankkikriisi on johtamassa rajuihin työvoiman vähennyksiin myös pankkialalla. Lähimmän viiden vuoden aikana alalta arvioidaan poistuvan 10 000 - 25 000 työpaikkaa. Tämän vuoksi on työministeriössä laadittu yhteistyöhanke, jonka tarkoituksena on sijoittaa vapautuvat pankkitoimihenkilöt koulutukseen ja uusiin tehtäviin.

Yhteishanketta varten on perustettu projektiryhmä, jonka puheenjohtajana on osastopäällikkö Kimmo Nissilä työministeriöstä, jäsenenä toiminnanjohtaja Raimo Pohjaväre Pankkitoimihenkilöliitosta ja johtaja Heikki Ropponen Pankkialan Työnantajaliitosta sekä sihteeriinä Marja Rautakaulio-Okkeri työministeriöstä.

Projektin keskeisiä tavoitteita ovat:

- * tukea pankkialalta työttömäksi jäävän henkilöstön uudelleensijoittumista ja täydennyskoulutukseen hakeutumista
- * varmistaa, että kaikki käytävissä olevat työnvälitys-, ammatinvalinnanohjaus ja koulutuspalvelut tulevat hyödynnettyiksi mahdollisimman tehokkaasti
- * pyrkiä hoitamaan usein vaikeaa ja ennenkokematon muutostilanne joustavasti
- * selvittää mahdollisuuksia alueellisten ja paikallisten palvelujen tarjontaan ja edistää alueellisten palvelujen toteuttamista.

Lähtökohtana yhteistyössä on ollut, ettei projektia ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista hoitaa keskitetysti, vaan käytännön toimet hoidetaan alueellisesti ja paikallisesti työvoimapiirien

ja pankkien välillä. Alueellinen yhteistyö on käynnistynyt aktiivisesti niillä alueilla, joilla henkilöstön supistamistilanne on ajan-kohtainen.

Työministeriön mukaan työ on jatkuvaa ja tuloksia saadaan koko ajan. Heikossa työllisyystilanteessa työhönsijoittuminen on luonnollisesti vaikeaa. Tärkeänä toimenpiteenä painottuu aikuiskoulutus. Myös itse pankkien työvoiman tarpeen arvioidaan kasvavan vuosikymmenen loppupuolella, jolloin osa nyt poistuvasta työvoimasta hakeutuu alle takaisin.

Pankkiprojektin onnistumista pidetään tärkeänä myös sen vuoksi, että se tarjoaa hyvät jatkokäytännönmahdollisuudet muillakin uusilla "aluevaltauksilla". Tarvetta vastaavanlaiseen yhteistyöhön on monilla muillakin aloilla.

MISTÄ 600 000 KOOSTUU?

1. Työttömät työnhakijat	389 410
2. Lyhennetyllä työviikolla	18 318
3. Työhön sijoitetut	98 561
4. Työvoiman ulkopuolella	23 303
5. Työttömyyseläkettä saavat	46 407
6. Työvoimakoulutuksessa	22 264

Yhteensä 598 263

Selityksiä ylläoleviin lukuihin:

1. Sisältää pakkolomautetut 50 175 henkilöä
2. Työvoimatoimistoihin kirjatut osittain työttömät
3. Sisältää velvoitetyöllistetyt (6 kuukaudeksi) 34 126 henkilöä; suuri osa jää välittömästi työttömiksi lyhytaikaisen työsuhteen päätyttyä
4. Työvoimatoimistoihin kirjatut työnhakijat, jotka tilastoinnissa aikana eivät työmarkkinoiden käytettävissä ollessaan esim. varusmiespalveluksessa, opiskele-massa, sairaalassa tms.
5. Kirjattu työttömiksi työnhakijoiksi varsinaiselle eläkkeelle päässeen saakka; Työttömyyskorvauksen sijasta saavat työttömyyseläkettä
6. Suurin osa koulutukseen sijoitettuja työttömiä, jotka saavat työttömyysturva

Moderni vapaakauppa ja 600 000!

Meitä on jo 600 000 työntöntä Suomessa! Tämä ilmenee virallisesta työministeriön raportista 31. heinäkuuta. Tarkka luku oli itseasiassa yhteensä 598 263 elävää ihmistä, jotka olivat kokonaan tai osittain työttöminä tai välittömän työttömyysuhan alaisina. Mutta joka kuukausi tulee vajaa 10 000 uutta työntöntä lisää. Yli 600 000 on lähes neljäsosa työvoimasta. Muistan tasavallan presidentti Urho Kekkosen puhuneen kansallisesta hätätilasta aikana, jolloin meillä oli 70 000 työntöntä. Minkä niminen tämä nykyinen "tila" mahtaisi olla?

Suomen istuva hallitus (kuten edeltäväkin) on ryhtynyt modernin vapaakaupan ja sen anarkististen markkinavoimien kuuliaisiksi apuriksi: ylläpitämällä suuria työttömien reservejä saadaan ajetuksi palkat alas työpaikka-kohtaisiin "joustosopimuksiin". Ay-liike ei tunnuta tietävän missä mennään. Aina riittää joku köyhtynyt, joka tekee tietyn työn vielä halvemmalla. Teollisuusjohtaja voi tyytyväisenä valita, tuottaako halvalla täällä vai vielä vähän halvemmalla kehityksessä. Voittonsa hän sijoittaa minne lystää. Kansainvälinen (siis kansojen välinen) kauppa ei enää hyödytä kotimaata, kansaa niin kuin sen pitäisi. Suurin uhrauksin toteutettava viennin tukeminen on kohtalokasta kun rajat ja rahat (itsekkyyt) päästetään kontrollin ulottumattomiin ja oman maan veropääomaa luis-kahtaa teille tietymättömillä. Ja kun rahaa ei ole on helppo sanoa että palkkatyöntekijän elintaso on taas laskettava. Mutta on huomattava, että pääomanomistajan elintaso ei laske, hän korjaa hyödyn.

Juuri tätä linjausta tukee työministeri Ilkka Kanervan työttömyysraportin mukana julkistama hanke:

- * Työmarkkinoiden joustavuus-projektin välitön käynnistäminen
- * Tulevien vuosien palkkaratkaisut
- * Nuorten ns. nettopalkkaus-systeemi (työnantaja ei maksa sosiaalimaksuja)
- * Työajan pidentäminen 5 prosentilla ja osa-aikatyön lisääminen
- * Viides ydinvoimala päätös heti
- * Maatalouden tuonnin raja-suojan supistaminen hintakehitystä hillitsemään

Ei ole pakko alistua suurtyöttömyyteen, sanoo työministeri ja lisäksi, että eurooppalaisissa kehityskuvioissa on pärjättävä. (Tietäällä hän että esim. EY-maissa vallitsee jatkuva suurtyöttömyys, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, joka nyt on seitsenker- taistunut Suomessakin vuoden aikana. Köyhiä eurooppalaisissa kuvioissa on yli 70 miljoonaa.)

Kanervan suositus peruskoulun 10. luokkien perustamisesta ja palkkaperusteisten työllisyys-määrärahojen lisäämisestä tai aikuiskoulutuksen lisäämisestä samalla, kun huudetaan että sosiaaliturvasta ja koulutuksesta on tingittävä, tuntuu karkealta pilalta.

Suomen perustuslain mukaan korkein valta meillä kuuluu kansalle, jota edustaa kansanedustaja. Saman perustuslain mukaan myös kansalaisten työvoima on valtakunnan erityisessä suojeluksessa. Perustuslain edelle ei viime kädessä mikään asetu.

Kuitenkin nykyinen hallitus on jo huonontanut mm. toistuvais-työttömien elämää poistamalla heidän kohdaltaan valtion työllistämismahdollisuuksien ja lisäämällä nuorten työttömien karensiaajan kolmesta kuukaudesta puolen vuoden mittaiseksi. Mielestäni kysymyksessä on ihmisoikeuk-sien polkeminen.

Yli puoli miljoonaa suomen kansalaista vain elää kituuttaen eikä juuri muuta. Se havaitsee ko-kemattoman valtiojohtoon levit-televän käsiään jokapäiväisissä tv-uutiskatsauksissa enemmän tai vähemmän peiteltyyn huvittunees-ti. Niin tai näin, mutta vaadimme heiltä, taitamattomiltakin peliin ryhtyneiltä, että työttömien toi-meentulo on entistä paremmin taattava ja heikennykset peruut-tettava. Työtä riittää. Niitä on ja-ettava kaikille tasaisemmin. Tämä on Suomen tasavallan itse-näisyyden 75-juhlavuosi. Emme-kä anna periksi.

Lea Bucciarelli
työllistetty

Karenssisanomat

Kemian Työntekijäin Liitto
Haapaniemenkatu 7-9 B, 00530 Helsinki

Vakuutusväen Työttömyyskassa

Asemamiehenkatu 2
00520 Helsinki
puh. 90 - 1552446

Emme hyväksy työllisyyslain romuttamista

Vaadimme parannuksia!

Suomen nykyinen työllisyyslaki astui voimaan 1.1.1988. Se pyrittiin ensi kertaa rakentamaan perustuslain 6. pykälän velvoitteita toteuttavaksi. Perustuslaissa on säädetty Suomen kansalaisille perusoikeus työhön ja määrätty valtiovalan velvoitteeksi järjestää kansalaisille mahdollisuus tehdä työtä.

Uudessa laissa oli sekä hyvää että huonoa. Suurytötyttömyys osoittaa, ettei työllisyyslain avulla ole voitu estää perustuslain vastaisen tilanteen syntymistä. Oikeus työhön ei toteudu läheskään kaikilla. Sitäpaitsi lain edellyttämä työntekijäoikeus on vain puoli vuotta kerralla ja näidenkin töiden saannissa on monia epäkoh-
tia.

Kuitenkin työllisyyslain avulla on voitu merkittävästi helpottaa pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistämistä sekä tasoittaa alueellisia työllisyyseroja, jotka lain voimaan tullessa olivat hyvinkin suuria.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on Suomessa pieni EY-maihin verrattuna. Vielä tämän vuoden alussa heitä oli alle viisi prosenttia kaikista työttömistä, kun taas EY-maissa pitkäaikaistyöttömien määrä on keskimäärin noin 50 %. Tämä ero johtuu siitä, että EY-maissa ei ole Suomen työllisyyslain kaltaista lainsäädäntöä, vaan työn saanti on "va-

paista työmarkkinoista" riippuvainen. Suomessa työllistään nyt noin 50.000 pitkäaikaistyöttöntä, joiden olisi muuten hyvin vaikeaa saada työtä.

Ahon - Viinosen hallitus aikoo kuitenkin purkaa työllisyyslain keskeiset velvoitteet. Toistuvaistyöttömien työntekijäoikeus jo poistettiin tämän vuoden alussa erillisellä "säätölailla". Hallitus on tuomassa eduskuntaan lainmuutosta, jolla mitätöidään alueellisten työllisyyserojen tasoittaminen. Alle 20-vuotiaiden työntekijäoikeus aiotaan muuttaa niin, että nuori joutuu olemaan kolmen kuukauden sijasta puoli vuotta työttömänä.

Kaiken huipuksi hallitus aikoo ratkaisevasti heikentää pitkäaikaistyöttömien työntekijäoikeutta muuttamalla velvoite-työpaikat osa-aikatyöksi. Se romuttaisi koko työllisyyslain keskeiset periaatteet ja olisi avoimesti perustuslain vastainen. Heikosti palkatut ja usein kuitenkin heikoilla työehdoilla tehdyt velvoite työt menettävät osa-aikaisina kaiken mielekkyyden työttömän kannalta.

Työllisyyslain heikentäminen johtaa suurytötyttömyyden oloissa erittäin nopeaan pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun. Se merkitsisi entistä vakavampaa vaihetta nykyisessä synkässä työttömyysyhteiskunnassa. Sillä olisi erittäin kielteiset sosiaaliset ja taloudelliset seuraukset.

Työllisyyslakia on painavasti parannettava vastaamaan perustuslain tarkoitusta. Työntekijäoikeus on turvattu nykyistä paremmin. Lakia on muutettava niin, että puolen vuoden työsuhteen jälkeen voidaan jatkaa toisen puolen vuotta työllistetyin ja työnantajan yhteisestä anomuksesta.

Työllisyyslakiin on sisällytetty valtiovalalle neljä velvoitetta:

1. Yli vuoden työttöminä olleiden pitkäaikaistyöttömien työllistäminen.
2. Alle 20-vuotiaiden työllistäminen kolmen kuukauden työttömyyden jälkeen.
3. Toistuvaistyöttömien työllistäminen, kun kahden vuoden aikana kertyy yhteensä vuosi työttömyyttä.
4. Alueellisten työttömyyserojen tasoittaminen.

Työttömyysturvaa parannettava

Pahasti virheellinen talouspolitiikka on suistanut raiteiltaan yli miljoonan Suomen kansalaisen elämän. Työttömäksi jäädessään ihminen menettää normaalin ja luonnollisen tavan ansaita toimeentulonsa työtä tekemällä ja olemalla siten hyödyksi muille ihmisille ja koko yhteiskunnalle. Samalla hänen oma ja perheen taloudellinen perusta sortuu ja aiheutuu lisäksi suuria sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmia.

Ahon - Viinosen hallitus on monilla toimenpiteillä heikentänyt työttömien toimeentuloa. Eikä sekään näytä hallitukselle riittävän, vaan se aikoo valansa voimalla tehdä lisää leikkauksia työttömyysturvaan.

Nykyinen suurytötyttömyys tulee muodostumaan kestäväksi, mikä koko yhteiskunnalle kasvavina työttömyys- ja toimeentuloturvamenoina. Työttömyyden aiheuttamista kustannuksista ei selvitä keuhkonesteillä ottamalla niitä, joilla ei enää otettavaa ole ja jotka ovat joutuneet "lainsuojatomaan" asemaan puolustautsa-
saan minimaalistakin oikeutta toimeentuloonsa.

Vaadimme työttömyysturvaa korottamista heti. Peruspäivärahaa on korotettava 116 markasta 170 markkaan. Se nostaa samalla työttömyyskassa-avustuksia. On myös peruutettava ansio-osan laskennassa tehty 3 prosentin leikkaus.

Samalla vaadimme, että työttömyysturva on jokaisen työttömän työnhakijan henkilökohtainen perusoikeus. Se on maksettava ilman karsintoja ja aikarajoituksia, puolison tuloista riippumatta ja koko työttömyysajan saman-
suuruisena.

Työttömyysturvaa maksami-
nen tulee tapahtua nykyisen käytännön mukaisesti työttömyyskassojen ja Kelan toimesta. Sen rahoituksen kustannusten jako valtion, työnantajien ja palkansaajien kesken on säilytettävä ennallaan.

Esittämämme vaatimukset maksavat nykyisen suurytötyttömyyden vallitessa useita miljardeja markkoja vuodessa. Kysymys on kuitenkin ehdottoman välttämättömistä ja monissa tapauksissa vielä riittämättömistä korjauksista työttömien toimeentuloon.

On korkea aika muuttaa hallituksen politiikkaa perusteellisesti. Se on ottanut köyhiltä ja antanut rikkaille. Me vaadimme, että työttömien toimeentuloa on parannettava leikkaamalla suuria palkkoja ja eläkkeitä sekä peruuttamalla suurten omaisuuksien ja tulojen verohelpotukset. Miljardien markkojen tuki pankkeille on perittävä takaisin myymällä niiden valtavaa omaisuutta.

Työttömyysturvaa kohottaminen parantaa työttömien ostopot-
maa ja työllisyyttä. Ainoa järkevä tapa vähentää työttömyysturvamenoja onkin vähentää työttömyyttä esittämämme työllistämishu-
ojelman mukaisesti. Ei ole mitään mieltä pitää puoli miljoonaa ihmistä toimeettomana, kun he haluaisivat omalla työllään rakentaa tätä yhteiskuntaa. Pelkästään työttömyydestä aiheutuvilla kustannuksilla voidaan rahoittaa kaksikolmasosaa työllistämisen palkkakuluista.

**Tampereella
TVY r.y. vuosikokous**

Helmikuussa 1992 työttömyyskassa-avustusta sai 185.114 henkilöä, mikä oli 54 % työttömien määrästä. Verotuksen jälkeen käteen jäävä työttömyysturva oli keskimäärin noin 3.500 mk/kk.

Vielä vähemmällä oli selviydyttävä peruspäivärahan saajien, joiden keskimääräinen käteen jäävä päiväraha oli mitättömät 1.800 mk/kk. Heitä oli 116.853 henkilöä, eli 34 % työttömistä.

41.532 työttöntä ei saanut minkäänlaista työttömyysturvaa.

Työllisyysohjelma 1992

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY r.y. on laatinut toukokuussa pidetyssä vuosikokouksessaan vuodeksi 1992 realistisen, toteuttamiskelpoisen työllisyysohjelman:

Suomessa on yli puoli miljoonaa ihmistä kokonaan tai osittain työttömänä tai välittömän työttömyysuhan alaisena. On mielellöntä pitää näin valtavaa osaa kansasta toimeentulona, kun he haluavat omalla työllään rakentaa maamme ja parantaa omaa ja koko kansan toimeentuloa. Työttömyys aiheuttaa ihmisille ja koko yhteiskunnalle suunnatonta aineellista ja henkistä vahinkoa.

Maamme kansantalous ei kestä nykyistä suurtyöttömyyttä. Se murtaa saavutetun hyvinvointivaltion perusteita. Työttömyydestä aiheutuu vuosittain yli 20 miljardin markan välittömät kustannukset. Tällä rahalla voitaisiin työllisyyttä ratkaisevasti parantaa.

Aho - Viinaseen hallitus pahentaa omilla toimenpiteillään työttömyyttä jatkuvasti karsimalla välttämättömiä julkisia palveluja, leikkaamalla kansalaisten ostovoimaa sekä heikentämällä työllisyyslakia. Se sallii Suomessa luodun varallisuuden vapaan maastavien, vaikka näitä pääomia tarvittaisiin kipeästi kotimaassa. Hallituksen ja pankkien talouspolitiikalla ylläpidetään maailman korkeinta korkotasoa ja siten ajetaan muuten elinkelpoisia yrityksiä konkurssiin ja lisätään työttömyyttä.

Työttömien Valtakunnallisen Yhteistoimintajärjestö r.y. pitää välttämättömänä perusteellista muutosta maamme työllisyys- ja talouspolitiikassa.

Nyt julkaistavalla työllisyysohjelmalla esitämme perusteellisen vaihtoehdon hallituksen linjalle. Työtä ja tekemistä Suomessa riittää: osoitamme ohjelmassamme 300.000 työpaikkaa. Maassamme on myös tarpeeksi rahaa: osoitamme myös rahoituksen työkohteisiimme.

TVY nojaa vaatimuksensa Suomen perustuslakiin, jossa on säädetty kaikille kansalaisille perusoikeus työhön. Tämä oikeus omaa erityisen pysyvyyden ja on luonteeltaan keskeisiä ihmisoikeuksia. Perustuslain mukaan valtion velvoitteena on järjestää kansalaisille mahdollisuus tehdä työtä. Työllisyyslailla tämä velvoite on erikseen asetettu valtion ja kuntien tehtäväksi. Siltä on pidettävä kiinni.

Tärkeä merkitys työllistämässä on yksityisellä sektorilla. Senkin työllistämismahdollisuudet riippuvat valtion toimenpiteistä. On tuettava todellista työtä ja uusia arvoja luovaa yritystoimintaa. Sen sijaan on lopetettava varojen syyttäminen pankeille,

pelkkään voitontavoitteluun tehtävään keinotteluun ja asevarusteluun. Työllisyysohjelmassamme korostamme kestävä kehitystä. Ympäristön ja luonnonvarojen säästäminen on parasta työllisyyspolitiikkaa pitkällä aikavälillä.

HETI TOTEUTETTAVAT TOIMENPITEET:

1. Julkiset palvelut ja työllisyysenhoidon erityistoimet / 30.000 työpaikkaa

- Julkiseen ja yksityiseen terveydenhuoltoon 10.000 työpaikkaa
- Sosiaalipalveluun 10.000 työpaikkaa
- Kulttuuri-, urheilu- ja muuta järjestötoimintaa palvelevat toiminnot (osa aluksi työllisyyslain tukipaikkoja) 5.000 työpaikkaa
- Työllisyyslaissa tukityöhön oikeutettujen on saatava työnsä ja tukityöhön tulee päästä vapaaehtoisuuden pohjalta. Työpaikkojen osa-aikaistamisesta tulee luopua. Osa-aikaisuus on perusteltua vain, jos työllistettävä itse sitä hakee. Tarve ilman muita toimia yht. 20.000 työpaikkaa. Tässä edellistem lisäksi 4.000 työpaikkaa.
- Starttirahan laajennus 1.000 työpaikkaa

2. Julkiset investoinnit / 20.000 työpaikkaa

- Vanhojen rakennusten kunnostaminen ja peruskorjaus 5.000 työpaikkaa
- Kotimaisen energian tuottamiseen (puu, hake, brikitit) 5.000 työpaikkaa
- Julkiset investoinnit asuntotuotantoon, valtion laitosten raideliikenne- ja muut investoinnit, kuntien palveluinvestoinnit, 10.000 työpaikkaa

3. Eläkkeet / 50.000 henkilöä

- Työttömyyseläkkeiden ikärajan väliaikainen alentaminen 55 vuoteen, 15.000 henkilöä
- 55-vuotta täyttäneitä helpommin varhaiseläkkeelle, 35.000 henkilöä

4. Koulutus / 50.000 henkilöä

- Valtion tuettava koulutukseen hakeutuvia työttömiä työttömyysturvan suuruisella opintotuella ja koulutettavien on itse saatava valita, mihin koulututtavat. Nuorisosteen koulutukseen oppilasmääriä lisää samoin kuin työssäolevien aikuiskoulutukseen, jolloin vapautuu työtä siksi ajaksi muille.

5. Työajan lyhentäminen ja lomautusten vähentäminen / 50.000 työpaikkaa

- Työajan lyhentämisen (työntekijän aloitteesta) ja hioistamisen vähentämisen kautta (erityisesti raskaimmissa töissä ja vanhimmissa ikäryhmissä) 15.000 työpaikkaa
- Lomautuksien vähentäminen tekemällä ne työnantajille kalliiksi lisäämällä lomautuksia suorittavien työntekijien osuutta lomautettujen työttömyysturvassa, 35.000 työpaikkaa

KAIKKI EDELLISET YHTEENSÄ 200.000 TYÖPAIKKAA

6. Yleinen talouspolitiikka / 50.000 työp.

- Koron alentaminen 2 % Valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen (VATT) arvion perusteella 14.000 työpaikkaa
- Kustannusten ja hintojen alentaminen välillisen verotuksen keventämisen avulla. Arvonlisäveron torjuminen. Puolet VATT:n laskelmasta = 29.500 työpaikkaa
- Monopoliin ja kartellien purkaminen (kilpailun tehostaminen) kustannusten alentamiseksi. Vaikka VATT:n laskelmassa arvioidusta toteutuisi vain viidennes, saadaan 9.000 työpaikkaa

KERRANNAISVAIKUTUKSET EDELLISEN JOHDOSTA / 50.000 TYÖPAIKKAA

- Kerrannaisvaikutuksia syntyy runsaimmin kohdasta 2., kaikki vaikutukset yhteensä 50.000 työpaikkaa

KAIKKI EDELLÄ ESITETYT HETI TOTEUTETTAVAT TOIMET JA KERRANNAISVAIKUTUKSET YHTEENSÄ 300.000 TYÖPAIKKAA

Valtion tarvitsema rahamäärä edelliseen 15.500 Mmk

- Työllisyystoimenpiteistä valtiolle menoja 11.500 milj. mk
- Yleisistä talouspolitiikan toimista VATT-laskelman perusteella (välillisten verojen alennus tässä 8.000 milj. mk, koron alennus ja kilpailun tehostamisen tuomat kustannussäästöt ja tuotannon kasvu) nettomeno 4.000 milj. mk

RAHOITUS EDELLISEEN 15.500 Mmk

- Nettosäästö työttömyyskustannuksissa valtiolle, 200.000 työtöntä vähemmän, 4.000 milj. mk
- Kerrannaisvaikutuksina 100.000 työtöntä vähemmän, säästö työttömyyskustannuksissa valtiolle, 1.500 milj. mk
- (Lisäksi kunnat, kirkko, tapaturmavakuutuslaitos ym. saavat verotuloja lisää suoraan 3.000 milj. mk. Näillä varoilla ne voivat vastata omasta osuudestaan työllistämiskustannuksista)
- Puolustusmäärärahojen supistus 2.000 milj. mk
- Työllisyyden ja maksukykyyn parantaminen antavat aiheen vähentää yhtiöille ja pankeille myönnettäviä tukiaisia, 5.500 milj. mk
- Suurten tulojen ja omaisuuksien verohelpotusten peruuttaminen, 1.500 milj. mk
- Yleisyysvero kerskakulutustavaroille ja mainosvero, yhteensä 1.000 milj. mk

Työpaikkoja pidemmällä aikavälillä

- Valtion yritystoiminnan laajentaminen kotimaassa valtionyhtiöiden yksityistämisen ja ulkomaille viennin sijasta
- Idänkaupan elvyttäminen
- Ostovoiman kasvu lisää työllisyyttä
- Korkokannan alentaminen ja muut toimet rahamarkkinoiden tervehdyttämiseksi viikastuttavat talouselämää ja tuovat runsaasti lisää työpaikkoja
- Kerrannaisvaikutukset edellisen johdosta
- Lisäksi työajan lyhentäminen vähitellen kaikilla aloilla enintään 35 viikkotuntiin ja 6t + 6t-työaikajärjestelmän selvittäminen

Rahoitustoimet pitkällä aikavälillä

- Hävittäjähankintojen perumisen kautta säästöä 13 miljardia hankinnoista ja vuosittain 1.6 miljardia käyttökustannuksista; säästö 3 miljardia / joka vuosi 10 vuoden aikana
- Koron ja välillisten verojen alentaminen ja kilpailun tehostaminen ei edellytä EY-jäsenyyttä, vaan voidaan toteuttaa ilman sitä ja samalla välttää EY:n budjetin vaatima rahoitus. Säästö 6-8 miljardia markkaa joka vuosi kun Suomi ei liity EY:öön eikä Euroopan Unioniin
- Rahavirrat ulkomaille kontrolliin esimerkiksi verottamalla pääomien maastavientiä
- Suurituloisten verohelpotusten peruminen tuo lisävaroja joka vuosi
- Koron alentaminen vähentää valtion velanhoitomenoja joka vuosi
- Yritysverotus uusitaan työvoimavaltaita teollisuutta suosivaksi

Rahaa on kuin rantahiekkaa Yterissä, mutta ei työllistämiseen!

Valtiovarainministeri Iiro Viinanen on todennut, että työttömyyskorvauksen varassa eläminen on valtion kannalta halvempaa kuin ihmisten työllistämisen. Kannattavuutta yritetään koko ajan parantaa työttömien toimeentuloa heikentämällä. Kari Hietalan työpoliittinen tutkimus osoittaa, että työttömyys tulee kalliimmaksi kuin sen hoitaminen. Yli 350.000 ihmisen työttömyys maksaa välittömästi Suomelle vuodessa 22-23 miljardia.

Suomessa tuetaan työllisyyden nimissä eri tahoja varsin voimallisesti todellisia työllisyysvaikutuksia seuraamatta. Suomessa tuetaan pankkeja, maksetaan viennin jne. huomattavia summia. Näyttäenkin siltä, että rahaa on kuin Yterissä rantahiekkaa, mutta se on väärässä kohteessa!

Entä jos rahat olisi sijoitettu työllistämiseen?

Kun maassa tehdään päätöksiä, jotka johtavat siihen, että yhteiskunnan kulut lisääntyvät todella paljon, tulee esille kysymys, mitä jos ne rahat olisi sijoitettu työllistämiseen, montako lisätyöpaikkaa olisi syntynyt ko. sijoituksella?

Suomessa laskennallinen keskipalkka on noin 9100 mk/kk. Jos työllistämistä maksettaisiin työllistäjälle koko palkka vuoden ajalta olisivat kustannukset vuositasolla noin 110.000 markkaa työllistettyä kohden. SKOP-Tampellan arvioidaan maksavan meille - yhteiskunnalle noin 16,5 miljardia markkaa.

Jos vastaava summa olisi maksettu suoraan työllistämistukena työllistäjille olisi työllistynyt 160.000 ihmistä! Jos vastaavasti maatalouden vientituella, noin 5 miljardia vuositasolla, olisi menetetty samoin olisi työllistynyt 50.000 ihmistä! Maatalouden 20 miljardin tuella voitaisiin työllistää 200.000 ihmistä!

Maan hallitus on tukenut ja avustanut elinkeinoelämää noin 30 miljardilla. Tällä summalla voitaisiin työllistää 300.000 ihmistä! Suomen metsiin arvioidaan jäävän jalostetulta arvotaan 20 miljardin vuosittainen kasvu. Ainakin 200.000 voitaisiin työllistää näillä varoilla. Oheessa oleva kuvio selvittää asiaa. Jos edellä mainitut rahat olisi kaikki sijoitettu suoraan työllistämiseen, olisi lähes kaksinkertainen työttömien määrä työllistetty!

Euvut ovat laskennallisia ja todellisia nettotyöllisyysvaikutuksia on vaikea tarkentaa, mutta kysymys onkin siitä, että taloudellisia voimavaroja on olemassa, mutta niiden kohdentamista todelliseen työllistämiseen ei tahdo löytyä?

Toisessa kuviossa vastaavat summat on laskettu siten, että mukaan on otettu työllistäjälle maksettuun palkkaan myös välittömät kustannukset, jotka on "tuyläkanttiin. Näin laskien vuos. "la yhteensä voitaisiin työllistää. Jhes 300.000 ihmistä. Katso tarkemmin oheessa olevaa kuviota.

Mikä on oleellista? Suoran työllistämistuen näinkin suuret kokonaistaloudelliset vaikutukset ovat nettovaikutuksiltaan varsin pienet yhteiskunnalle ottaen huomioon sen positiiviset vaikutukset tuotantoon, verotuloihin, kulutuskäynnän lisääntymiseen ja ennen kaikkea työllistettyyn ihmiseen ja työllistäjään!

Työllisyyden hoitamiseen on taloudellisia voimavaroja, on kysymys poliittisesta tahdosta tehdä sellaisia päätöksiä, jotka todella vaikuttavat suoraan ihmisten työllistämiseen. On johtopäätös aika.

Seppo Harinen
TVY:n Porin Osaston
Varapuheenjohtaja

Jälleen moraaliton teko hallitukselta

Elokuun alusta huononnettiin työllisyyslakia taas kerran. Nuorten kohdalla työttömyysjakso pidennettiin 3 kuukaudesta 6 kuukauteen ennen kuin kuntien velvollisuus on järjestää alle 20 vuotiaalle kuuden kuukauden työ tai harjoittelupaikka.

Muille työllistämistyö osakaistettiin (vähintään 75 % alan säännöllisestä työajasta), pääsääntöisesti työaika olisi 6 tuntia/päivä ja palkka laskisi 25 prosentilla. Tuohon puuttuvan palkan osaan saa hakea ns. soviteltua työttömyyspäivärahaa ammattiliitolta.

Näin valtio säästää tänä vuonna 155 miljoonaa markkaa. Työttömyysturvanomien lisääntyvät kuitenkin 27 miljoonaa markkaa, mihin synny on soviteltua työttömyyspäiväraha. Yhdessä nuorten "elämän pilaamisen" kanssa säästöt ovat 165 miljoonaa markkaa.

Vertailun vuoksi voidaan todeta, että hävittäjien oston menee tuhansia miljoonia, pankkile on varattu köyhänapua 40 000 miljoonaa, suurituloiset saavat verohelpotuksina tuhansia miljoonia jne.

Hallitus arvioi, että vähintään 20 000 pitkäaikaistyöttömä kielletty työttömyystyöstä näin huonoilla ehdoilla ja pudottaa itsensä 500 päivän loukkuun eli 0-116 markan peruspäivärahalle.

* Työtön, älä lankea hallituksen loukkuun, ota vastaan 6 kuukauden velvoitetyö. Se on sinun lainmukainen oikeutesi. Ainakin toistaiseksi osa-aikainen velvoitetyö nollaa 500 päivän kertymän. (Jollain ministerillä oli kai heikko hetkenä)

* On kuitenkin oltava tarkkana, että työssäoloehdon edellytykset täyttyvät. Velvoitetyön pitää kestää 26 viikkoa (8 kuukauden aikana) ja työajan on jokaisena viikkona oltava vähintään 18 tuntia.

Tätä kirjoitettaessa ei ole vielä käytettävissä selkeitä tulkintoja ohjeita joten nyrkkisääntönä:

* Vaadi ja ota aina vastaan Sinun oikeuksiasi kuuluva velvoitetyö ja varmista 500 päivän nollaus.

* Ole erityisen tarkkana nyt ja aina kun lait muuttuvat, muutokset huonontavat (ainakin istuvan hallituksen tekemät) asemaasi.

* Epäselvissä tapauksissa älä tee mitään ennen kun olet ottanut yhteyttä työttömien yhdistykseen tai ammattiliittoosi työttömyyskassaan ja saanut selvällisen neuvon miten menetellä.

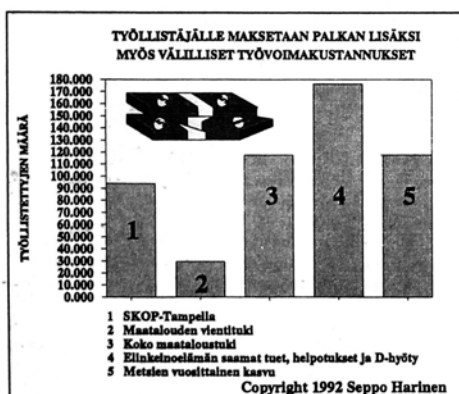
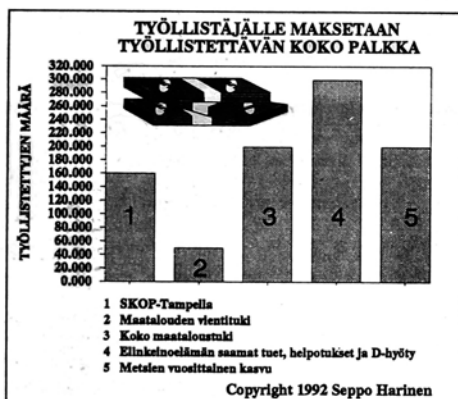
* Tietämättömyys lakiviidakkosta ei ole tyhmyyttä, mutta kysymättä jättäminen tulee Sinulle ja perheellesi mahdollisesti maksamaan paljon.

Hallitus esittää eduskunnalle lain voimaantulopäiväksi 1 p. elokuuta 1992 ja olemaan voimassa vuoden 1992 loppuun. Esitetään siis lain väliaikaista muutosta.

En yleensä harrasta ennustajaukkona olemista, mutta nyt uskaltaudun.

Väitän, että hallituksen tarkoituksena on tehdä huononnuksista pysyviä. Ministerit ovat oivaltaneet, että kakkua ei kannata haukata kerralla vaan pala, palalta. Toivon parasta, mutta pelkään pahinta, ken elää niin näkee.

Harmistuneena Seppo
Vainio

OSTA

TYÖ -

ARPA

5 mk

TUE

TYÖTTÖMIEN

TOIMINTAA

Suomen Merimiesunioni ry

Järjestää: Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö - TVY r.y.

Kommentti työttömien
virikeviikolta:

"Viikko Vahermalla vastasi kahta etelässä"

Kansan Raittiusliitto on järjestänyt työttömille tarkoitettuja virikeviikkoja Vaherman kurssikeskuksessa. Ajatus heräsi, kun työttömien määrä alkoi kasvaa ennätyslukemiin vuoden vaihteesta ja työttömyydestä näyttää tulevan pysyvä ilmiö suomalaisen yhteiskuntaan. Viikon keskeisenä tavoitteena on ollut tukea työttömäksi jäänyttä löytämään elämänsä muitakin arvoja ja tyydyttävää toimintaa kuin ansiotyö.

Monellehan meistä työ on tähän saakka ollut kaikkein keskeisintä elämässä, sen mukaan on ohjelmoitunut ystävät ja harrastukset. Työ on myös antanut identiteetin, oman arvon tunteen ja itseluottamuksen "kunnon" kansalaisena. On ollut komeata olla betonirautoittaja tai vientisihteeri. On tiennyt paikkansa yhteiskunnassa. Työ on myös tuonut toimeentulon, palkkussin mukaan on pystynyt maksamaan asumisensa, harrastuksensa ja huvinsa. On pystynyt suunnittelemaan tulevaisuuttaan.

Työttömäksi jääminen näinä aikoina näyttää usein merkitsevän pitkäaikaista työttömyyttä, melkein kaikki virikeviikon osallistujat ovat olleet työttömänä lähes vuoden. Tai sitten on hakeuduttava uuteen ammattiin kursien ja koulutuksen kautta. Kaiken kaikkiaan työttömäksi jääminen saattaa merkitä monelle uuden identiteetin, jopa ihmisarvon ja elämän tarkoituksen etsimistä.

Aikuiselle, jo kymmeniäkin vuosia työelämässä olleelle tällainen tilanne ei ole helppo. Ei varsinkaan, jos irtisanominen on tullut yllätyksenä, kuten monille on käynyt. Eräs nainen oli kansainvälisessä monialayrityksessä ollut toisss yli kymmenen vuotta ja tunti jo tarvitsevana sapattivapaata. Hänelle myönnettiin se ja kun hän itsensä kehittä-

neenä ja voimiaan uudistaneena palasi työpaikalleen, sanottiin hänet irti heti ensimmäisenä aamuna. Työt oli järjestetty uudelleen ja henkilökuntaa vähennettiin. Shokki oli kova. Samanlaisia kokemuksia oli toisillakin. Moni kertoi jo ahdingossaan katseleensa junanraiteita.

Yleensä ajatellaan, että miehille työttömäksi jääminen on kovempi paikka, miehenä identiteetti on ensisijaisesti työsidonnainen. Naisilla näyttäisi olevan elämässään paljon muuta tärkeää, on puoliso ja lapset, joita hoivata, ehkä vielä vanhemmatkin apua odottamassa. Naisille on myös helpompaa purkaa sydäntään ystävälliselle, naiset kun yleensä keskustelevat enemmän henkilökohtaisista tunteuksistaan. Kun sitten tulee tällainen "kriisitilanne", on keskustelukanava jo valmiina, elämän voimavarana.

Mutta virikeviikkojen osaanottajien näkökulmasta näyttivät työttömyyden ongelmat olevan samanlaisia. Nykymaailmassa työ ja ura ovat tärkeitä myös naisille, varsinkin, jos perhettä ei ole taustalla tukena. Puhumattakaan sitten taloudellisen tilanteen romahtamisesta ja sen mukanaan tuomista huolista.

Kurssin ohjelma on suunniteltu juuri näihin tarpeisiin. On alustuksia ja keskustelua elämän tarkoituksesta, uuden ammatin etsimisestä, toimeentulon varmistamisesta ja velkojen järjestelystä. Tehdään rentoutumisharjoituksia ja puretaan pettymysten ja katkeruuden mykkyroitä pois mielestä ja koko kehosta. Uudistetaan henkisiä voimavaroja ja kestävyys bioenergiaharjoituksilla. Mutta ennen kaikkea tutustutaan toisiin samassa tilanteessa oleviin. Ensimmäisellä viikolla kukaan ei näyttänyt tuntevan toistaan, syvä hiljaisuus vallitsi tulolounaalla ruokasalisissa, kun jokainen istui itseksensä eri pöydissä. Lähtöpäivänä ah-

tauduttiin kaikki saman pöydän ympärille, pöytää oli jo jatkettu edellisinä päivinä, ja puheen pohina kävi kovana.

Se epäonnistumisen ja häpeän tunne, jota moni oli yksin kantanut tähän saakka, helpotti, kun huomasi, että oli toisiakin samoin tuntevia. Ja vieläpä ihan järkevän ja fiksun tuntuista. Ei mitään työtävieroituksia, B-kansalaisia. Kaikesta ei ehkä tarvitsikaan syyttää itseään, omaa henkilökohtaista epäonnistumistaan. Työttömyyden syitäkin katseltiin yhdessä, yleismaailmallisia taloussuhdanteita, elinkeinoelämän rakennemuutoksia ja jopa EY:hyn menoa käsiteltiin yhteiskeskusteluissa.

Sitäpaitsi, elämä näyttäytyi nyt aivan toisessa valossa. Oli yllättäen tullut mahdollisuus harkita ja punnita, kysyä itseltään, mitä minä haluan. Ja miettiä, miten voisi kehittää omia taipumuksiaan ja kykyjään, miten voisi kasvaa mahdollisimman pitkälle omaksi itsekseen. Viikon aikana tarjoutui tilaisuuksia paneutua näihin niin päivisin kuin iltaisin.

Loppuarvioinneissa on tullut vahvasti esille, että viikko on antanut virikkeitä, uutta elämänsuuntaa ja halua, uusia ystäviä ja näköaloja. Joku kiteyttikin viikon annin tokaistamalla, että kulunut viikko vastasi kahta etelässä, paitsi että ei ollut krapulaa, mistään...

Kansan Raittiusliitto suunnitteleekin vastaavanlaisten viikkojen järjestämistä edelleenkin, seuraavat ovat vielä tänä vuonna: 28.9.-2.10. ja 2.-6.11.. Molemmille mahtuu vielä hyvin mukaan. Viikon täysihoidtohinna on 100 mk. Ilmoittautumiset puh. 90 - 69 33 978.

Laila Vihervä, viikon
vetäjä

Köyhien puhuttelussa

Tämä tehtävä tuntui vaikealta. Siirsin sitä ja annoin soitella perään. Aikakin lensi alta eikä kokemuksestaakaan tuntunut olevan apua. Kaikki mikä työlliselle on arkea, tuntuu työttömän korviin vääryltä.

Mielessä puikkelehtivat tarinat, joita jaettiin talven työttömyysseminaareissa ja ryhmissä. Jokaisen tarina oli omansa ja kokemus työttömyydestä erilainen, tilanteet samoin.

Ajatus työttömille puhumisesta kääntyi toisin päin. Työttömyyden on sanottavaa työlliselle, kunhan kuulolle asettuu. Sitä sanottavaa kannattaa kuunnella. Kuka näkeekään tänään selkeästi, katselee yhteiskuntaa uusien silmien ja on joutunut muuttamaan asenteitaan ja elämänsä arvoja?

En tarkoita ihastella kärsimystä enkä kaunistella työttömyyttä. Tarkoitan sitä, että työttömyyden helvetistä katsottuna yhteiskunta näyttää toiselta ja se sen tulisi kuulla. Ja että tasapaino ja elämän mieli ei työn menettäminen jälkeen löydy kivutta. Ja sekin sen tulisi kuulla.

Kirkon työntekijöitä on koulutettu kevään mittaan työttömien kohtaamiseen. Kirkon diakonia- ja yhteiskuntakeskuksen opas-kirjansen aakkoset ovat vapau-

tuksen teologiaa, joka on latinalaisen amerikan köyhien kristittyjen parissa syntyä teologiaa. Se ei ole puhetta köyhille vaan köyhien puhetta. Köyhien puhuttelussa koetellaan kaikki. Siinä katsotaan yksilön synnit, mutta myös yhteisöjen ja yhteiskunnan rakenteidenkin. Ja kysellään, mitä mahtaa olla Jumalan lupaus pelastuksesta näissä yhteyksissä?

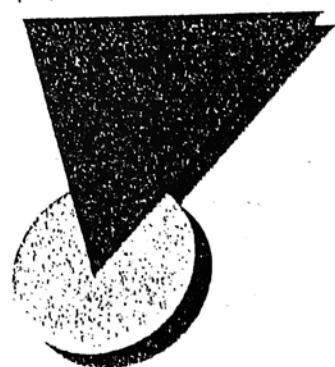
Kun nyt teologiassakin vakutetaan, että uskonnollinen ja maallinen ovat "yhtä", pyrkivätkö kirkonmiehet besserwiserin rooliin työttömien asiassa? Se ei ole tarkoitus eikä nojaa mihinkään maailman teologiaan. Nyt on vain aika uusien ihmisten ottaa paikkansa seurakunnassa. Heidän kokemustensa jakamisessa voi seurakunta olla avuksi. Miten näitä kokemuksia sitten arvioidaan ja millaista yhteiskunta-analyyysiä niistä tehdään, se on asianosaisten asia. Samoin on johtopäätösten teko ja toiminta.

□ Raija Korhonen, yhteiskunnallisen työn pastori
Helsingin seurakuntayhtymä/
kasvatusasiainkeskus

□ Työttömien virikeviikkoja järjestetään KRL:n kurssikeskuksessa Vahermalla. Paikka on kirkasvetisen järven rannalla lähellä Karkkila.

VEIKKAUS

□ Tampereen Työväentalon konserttisalissa järjestetyssä tiedotustilaisuudessa oli runsaasti kiinnostuneita osallistujia. Tilaisuus järjestettiin yhdessä SAK:n piiritoimiston kanssa.

Tampereelta Nääs, Morjens!

Tampereen Seudun Työttömät r.y. on keväällä virallisesti hyväksytty yhdistysrekisteriin. Rekisteröityminen ei ole tuonut toimintaamme pelättyä byrokratiaa. Päinvastoin toiminnan kannalta monet asiat hoituvat helpommin, tarpeelliset avustushakemukset, virallisiin tahoihin yhteydenotot jne. Tämän kerron siksi, että monilla paikkakunnilla vierastetaan rekisteröitymistä, mutta kuten sanottu siitä vaan ja onnea.

Kierrätyskeskus toimii

Tampereen työttömät hoitavat yhtä kaupungin kuudesta kierrätyskeskuksesta. Työ on antoisaa ja mielekästä, ihmiset ovat tajunneet käyttökelpoisuuden mutta itselleen tarpeettoman tavaran kiertämään laittamisen idean. Ei roskeita vaan toiselle tarvitsijalle. Keskuksessa on yhteistyökumppanimme myös ns. ruokapiiri. Ruokapiiri tilaa elintarvikkeita luomutuotteiden valmistajilta ja keskuksemme toimii jakelu ja neuvontapisteinä. Kierrätyskeskusta pyritämme 6 kk velvoite-työllistettävillä. Kaksi henkilöä on jo kassapäivänsä "nollanneet", tällä hetkellä työntekijämäärä on viisi työllistettyä.

Monitoimikeskus idea myötätulessa

Tampereen kaupunki on vuokrannut työttömille 130 neliömetrin tilat keskeiseltä paikalta, kaupungin linja-autoaseman rakennuksesta. Nämä tilat on talkoilla kunnostettu ja viralliset avajaiset pidettiin loppukeväästä vaikkakin varsinainen toiminta aloitetaan syyskuun alusta.

Huoneiston muutostyön tekivät Pirkanmaan Ammattioppilaitoksen timpurit oppilastyönään ja rakennustarvikelajioituksia saatiin kiitettävästi Rakennusliiton aluejärjestön "suhteilla" paikallisilta rakennusfirmoilta.

Linja-autoaseman tilat tulevat palvelemaan osana monitoimintakeskusta. Tiloihin tulevat työttömien toimisto, luento- ja koontumistilat, neuvontapiste ja mahdollisesti jotain harrastustiloja.

Konttorikalusteet hankittiin talkootöillä ja osa saatiin lahjoituksina. Puhelin toimistoon saadaan TeVan ja SAK:n paikallisyjärjestön myötävaikutuksella ja TeleFax lahjoituksena Tampereen puhelinosuuskunnalta. Työttömien palvelemiseksi nurkassa kookottaa jo talkoorahoilla hankittu monituskone.

Monitoimintakeskukseen kuuluvan kahvila-ruokalan saamme avatuksi todennäköisesti syyskuun puolenvälin seutuville. Tampereellahan toimi seurakunnan tiloissa koko kevään työttömille kerran viikossa ilmaisen aterian tarjonnut piste. Kävijöitä oli viikoittain 80 - 130 työntöntä. Ruokaa tarjottiin yksityishenkilön lahjoituksen turvin. Nyt on tarkoitus keskittää omakustannushintaiset ateriat työttömien omaan ruokalaan.

Työvoimatoimiston kautta olemme saaneet 6 kk työllistämistuellä ammattitaitoisien taloudenhoitajan ja ruokalan vastaavan. Tämän lisäksi meillä on aktiivinen ja uhrautuva runkoporukka, joten luulisin monitoimintakeskuksen lähtevän rullamaan.

Jatkossa toimintaa on tarkoitus laajentaa useilla eri verstaila, auton-, huonekalujen korjaus, maton- ja riiyyjenkudonta yms. Samoin kirpputorin ajatus on kytymässä.

Yhteistoiminta ratkaisun avain

Tampereen työttömät eivät kuvittelekaan vain omin voimin selviävänsä asettamistaan ja suunnittelemissaan tehtävistä. Yhteistoiminta monitoimintakeskushankkeen loppuun viemiseksi on laajalla pohjalla. Työttömien yhdistyksen lisäksi hankkeessa ovat mukana: SAK:n paikallisyjärjestö, Seurakuntien Yhteiskunnallinen työ, Tampereen A-Kilta, Suomen Kristillinen Työväenliitto, Mielenterveysseura ja edustus Työvoimapiiristä, Työvoimatoimistosta, Kaupungin Nuorisotoimesta, Kiinteistövirastosta ja Sosiaalivirastosta sekä Raha-automaattiyhdistyksen paikallistoimistosta.

Yhteistyö on sujunut hyvin, työttömien auttaminen yhdistää. Tarkoituksena on työttömien omaehtoisen toiminnan auttaminen ja tukeminen, ei "ylhäältä" ohjailu, emmekä me tämän päivän työttömät komenteluun alistukkaan.

OMA TOIMINTA

Työttömien toimintaa Tampereen seudulla

Tampereen Seudun Työttömät ovat järjestäneet kevään aikana leirejä Karkun Päiväniemessä, joka on Suomen Kristillisen Työväen Liiton loma- ja virkistyskeskus. Ensimmäinen leiristä oli ohjelmaltaan lepoa ja informaatiota. Leirillä olleiden alustajien toimesta jaettiin tietoa työttömyydestä ja siitä aiheutuvista erilaisista vaikeuksista työttömyyden kohteeksi joutuneille. Paikalla olivat eri päivinä mm. Nokian Työvoimatoimiston johtaja Jaakko Vuorinen kertomassa toimistonsa palveluista. Mielenterveysseurasta, niin ikään Nokialta, oli Marjo Moisio. Hän kertoi niistä ongelmista, mitä työttömyys hänen toimialueellaan aiheuttaa sekä mielenterveysseurasta saatavasta avustuksesta. Toimeentuloturvasta kertoi Erkki Teinilä Tampereen sosiaalitoimistosta. Yhtenä järjestäjänä oli Tampereen seurakuntien yhteiskunnallinen työ, josta koko leirin ajan paikalla oli Hannu Kilpeläinen. Hän kertoi miten kirkon sektorilla toimitaan työttömien hyväksi. Suomen Kristillinen Työväen liito oli myös mukana järjestelyissä. Yhteistyö sujui hyvin ja kaikki olivat leiriin tyytyväisiä. Leirillä oli myös runsaasti vapaa-aikaa, jolloin ulkoiltiin, saunottiin ja paistettiin makkaraa. Myös työttömien omaa toimintaa esiteltiin ja suunniteltiin tulevaa toimintaa.

Toinen leiri Päiväniemessä oli talkooleiri, jossa osallitajat työllään korvasivat ruuan ja majoituksen. Työtä riitti sekä ulkona että sisällä ja kaikki olivat leiriin tyytyväisiä, etenkin Päiväniemen johtaja Keijo Painola ja talkkari Leo Valkeapää. Työ kävi leiriläisiltä niin hyvin, että uut-ta talkooleiriä alettiin heti puuhata syysksi. Syyskuun ensimmäisellä viikolla talkoolei jälleen noin 20 henkeä Päiväniemessä. Leirit ovat antaneet Tampereen Seudun Työttömien toimintaan uusia aktiiveja, joten siinäkin mielessä ne ovat olleet onnistuneita.

Leirin jälkeen toukokuun puolessa välissä järjestettiin vanhan-hyväin ajan ilmatat yhdessä paikallisten TUL:n seurojen kanssa. Mukana olivat Tampereen Sisu, Raholan Pyrkivä, Linnavuoren Lukko ja Lielahden kippinä, joiden jäsenet talkoivat ohjelman. Tilaisuuden tuotto meni työttömien toiminnan tukemiseksi. Kuten ilmatissa yleensä oli mukana myös paikalliset kansanedustajat pitämässä juhlapuheet.

Elokuun puolessa välissä järjestettiin Työttömien päivä Viikinsaaressa. Yhteistyökumppanina oli Tampereen kaupungin kulttuurilautakunta. Ohjelmassa oli tanssia, tietoiskuja ja laulua. Työvoimatoimiston tietois-kun esitti Tuula Myllylä ja Toiminnan vaihtoehtoja kertoi Erkki Kojonen. Musiikista ja laulusta vastasivat Seppo Varti-mäki ja Sissiteatteri. Tulevasta työttömien toiminnasta kertoi Seppo Vainio. Päivänpaistetta ei juurikaan saatu, sään ollessa saateinen, mutta Tapolan ja Savu-poikien tarjoama mustamakkara maistui kaikkein noin 100 osallistujan suussa.

SAK:n piiritoimiston ja paikallisten ammattiliitojen kanssa on järjestetty tiedotustilaisuuksia sekä yleisistä että paikallisista asioista. Suurin yksittäinen tilaisuus oli Tampereen Työväentalon konserttisalissa järjestetty tilaisuus, jossa käsiteltiin Työllisyyslakia ja siihen tehtyjä heikennyksiä. Tilaisuuteen osallitui noin 150 henkilöä. Lisäksi ammattiliitot ovat eri paikkakunnilla järjestäneet työttömille kursseja ja muuta toimintaa. Myös SAK:n Työttömyystyöryhmä kävi tutustumassa Tampereen Seudun Työttömien monitoimikeskukseen ja meillä oli tilaisuus tuoda työttömien terveiset.

Yhteistyökumppaneita on toiminassamme ollut laajasti, melkein kaikilta yhteiskunnan alueilta ja toimintaa tullaan edelleenkin jatkamaan, sillä tilanne työllisyyden suhteen ei ainakaan vielä vähään aikaan helpotu Tampereen Seudulla.

Sinikka Heino ja Erkki Moisio

□ Hippoksen Kierrätyskeskus sekä Tampereen Seudun Työttömien toimisto

Torilla tapahtuu

Kesän tullessa saa köyhäkin ystäviä. Näin ajateltiin Hämeenlinnan Työttömät ry:n palaverissa keväällä ja päätettiin aloittaa Hämeenlinnan kauppatorilla käytettyjen tavaroiden myynti. Myyntivarasto saatiin lahjoitukseksi aluksi jäsenistön keskuudesta ja myöhemmin lehti-ilmoituksen ulkopuolisilta.

Myyntipöydällä myydään tavaroiden lisäksi Työarpoja ja Karensisanomia. Kerätään nimiä EY-vastaiseen "Vapaa Suomi" -adressiin ja toriteltta toimii myös työttömien ilmoitustauluna.

Torimyyntin varsinainen tarkoituksena oli näkyä julkisuudessa ja mennä keskustelemaan Hämeenlinnan työttömien kanssa, jotka eivät olleet tulleet toi-

mintaan mukaan. Toivoimme saavamme omalla käytöksellämme työttömille itseluottamusta ja rohkeutta kohdata tämä vaikea elämäntilanne pystyssä päin.

Tässä kohdin olemme onnistuneet vain osittain. Työttömiä on käynyt luonamme keskustelussa ja heille on kerrottu toiminnasta Hämeenlinnassa. Torilla käyneiden työttömien määrä on kuitenkin vähäinen kokonaistilanteeseen nähden.

Torimyyntissä mukana olleet kymmenkunta Hämeenlinnalaisista työttömät ovat saaneet kesän aikana arvokasta kokemusta ihmisten parissa toimimisesta. Ansiokkaan projektin vetäjänä toimii yhdistyksemme sihteeri Maija Pulli.

Juhani Rantanen

□ Toriteltta toimii myös työttömien ilmoitustauluna.
Kuva Rauni Heinänen

Terveisiä Kallaveden rannalta!

OMA TOIMINTA

Syksyn pimeys lähenee. Kaupungilla kävellessä kuulee monen ennustavan kaikin puolin toimeliasta syksyä, toivottavasti ihmiset heräävät päivänuiltaan ennen painajaisia.

Yhdistyksessä on muutamia aktiivisia jäseniä, lisävoimat olisivat tervetulleita. Aktiivit ovat päivystäneet kesäkuusta lähtien Kuopion keskustassa idyllisessä puutalossa Vinkkelissä tiistaisin ja torstaisin neljä tuntia. Kävijöitä on ollut keskimäärin yhden käden sormin laskettava määrä päivässä. Ei hassummin, ottaen huomioon kuumaa kesä. Olemme toimistossa päivystäneiden kanssa tulleet siihen tulokseen, että syksy vasta näyttää mikä paikka päiväystyksellä on toiminnassamme. Kaikki merkit viittaavat siihen, että kävijöiden yhteydenotto voitakastuvat. Toimisto on toisaalta ehkä hieman harhaanjohtava nimitys paikallamme, koska Vinkkelissä voimme pelata shakkia, koronaa, kortteja, lueksella sekä jutella toisten työttömien kanssa kahvikupin äärellä.

Syksyllä ohjelmassa on mm. Kuopion kansalaisopiston jär-

jestämä kurssi lähinnä työttömille aiheesta Löydä henkiset voimavarasi. Itse järjestämme marja- ja sieniretkiä sekä Kuopion yliopiston ja lut. seurakuntien kanssa 21.9. keskustelutilaisuuden "Mitä mahdollisuuksia nykyisessä taloudellisessa kriisissä on Kuopiollla". Tarkoituksena on herättää keskustelua mm. kaupungin säästötoimista kriittisin puheenvuoroin ja kaupunginvaltuuston pyrkimiltä vaaliliittojen edustajilta vaaditaan lyhyitä ja ytimekkäitä vastauksia kysymyksiimme. Kesän aikana yksi jäsenistämme otti kirkon yhteiskunnallisen työn taloudellisella avulla osaa Strasbourgin kokoukseen (Euroopan köyhien kokoontuminen - EY:n peoples parliament) ja tulee kertomaan kaikista kokemastaan elossyyskuussa.

Siis Sinäkin työtön, muista, et ole yksin, meitä on monta samassa veneessä. Sinun mukanaolosi voi olla arvaamaton tuki toiselle samassa tilanteessa olevalle.

Kuulemisiin ja näkemisiin
Kuopion seudun työttömät
-VARAPOTTI

PAIKALLISTOIMINTA LAAJENEE VOIMAKKAASTI

Viime syksystä lähtien toiminta on nopeasti laajentunut koko maahan. Paikallistoimikuntia on perustettu keskimäärin joka viikko ja niitä on jo yli 30. Toiminnallisia yhteyksiä on melkein sadalle paikkakunnalle.

Monien toimikuntien työ on löytänyt hyvin aktiivisesti käyntiin. Niille on ollut ominaista työttömien keskinäinen solidaarisuus ja hyvä talkoohenki. Toimintaa saadaan aikaan hyvin vähäisillä voimavaroilla.

Paikallistoimikunnat ovat perustaneet omia toimistoja tai muita toimintiloja jo yli kymmenellä paikkakunnalla. On myös

perustettu neljä työttömien työpajaa ja uusia valmistellaan. Seuraavassa julkaisemme yhteistyöediot, jotka tosin täydentyvät kaiken aikaa:

TVY:n toimisto, Helsinki puh. 90-7092504, Olavi Huotari Helsinki puh.90-749073, Marjatta Kilpeläinen Vantaa, Marita Roivas Espoo puh. 90-597766, Tampereen Seudun Työttömien toimisto, Hippoksenkatu 12, Tampere puh. 931- 552827, Sinikka Heino Nokia puh. 931-403398, TVY:n Porin osaston toimisto, Mikonkatu 14 Pori puh. 939-414695, Reijo Mäkinen Pori puh. 939-28328, Turun Seudun Työttömien toimisto, Uu-

Elinan päivänä, 10. helmikuuta kuluva vuotta -92 alkoi eräessä Suomen entisessä pääkaupungissa Aurajoen molemmin puolin tapahtua.

Työttömien määrä hämmästytti ja kummastutti ja herätti työttömät itsekkin, ja kuului vain kolinaa, kun he pamauttivat viisaat päänsä yhteen.

Ja siitäkös hyvää seurasi.

Päiden epämääräinen kolina ja pauke alkoi järjestäytyä ja keskittyä kaupungin keskelle vanhaan ja kunnianarvoisaan Julseluksen taloon ja tilaan (Uudenmaankatu 1), jossa hyöritään ja pyöritään siivousta vastaan. Siis ilman rahaa.

Sillä mites siitä rahaa saataisiin syntymään, jos yhdistetään tyhjiä rahapusseja ja taskuja vaikka miten paljon tahansa?

Saadaanpa kuitenkin. Kyl meill Turuus.

Kerjätään ja kerjätään. Ja anotaan. Ja taas vähän kerjätään. Välillä jopa ihan tulokseksi. Olemme saaneet lahjoituksia rahana ja tavarana jopa ihan yksityisiltä ihmisiltä. Kaunis kiitos siitä.

denmaankatu 1, Turku puh. 921-500727, Mikko Immonen Mynämäki puh. 921-708248, Kotkan Työttömien Toimikunnan työpaja ja toimisto, Opistonkatu 4, Kotka puh. 952-184208, Juha Viljanen Kotka puh. 952-201564, Oulun Työttömien Oma-Apu ry:n työpaja ja toimisto, Nahkatiekatu 7, Oulu puh. 981-3115351, Jukka Luttinen Oulu puh. 981-345332, Juhani Rantanen Hämeenlinna puh. 917-171628, Kuopion Seudun Työttömien toimisto, Kaupakatu 46, Kuopio puh. 971-2633181, Raili Partanen Kuopio puh. 971-228497, Mery ry:n toimisto, Rauhankatu 2, Lahti puh.

**Kun ei ole työtä, niin ollaan vapaalla.
Kun ollaan vapaalla, niin tehdään työtä.
??? ??? ???
No vapaaehtoistyötä tietenkin.
Ja Suomen Turuus.**

Mitä me sitten rahalla?

- * huolehditaan työttömien edunvalvonnasta
- * tiedotetaan ja koko ajan vaan enemmän tiedotetaan
- * pidetään kirjoittajapiiriä
- * urheillaan ja liikutaan
- * järjestetään luento- ja keskustelutilaisuuksia
- * järjestetään leirejä
- * yhteistyökennellään muiden järjestöjen kanssa
- * tehdään nuorisotyötä
- * järjestetään kursseja (viittomakieltä, esiintymistaitoa, tiedotusta, vieraita kieliä, hyvää ruokaa (halvalla!), tietotekniikkaa (toivottavasti)), ynnä muuta

... ja kaikkea mitä vaan keksitään

Ihan askettäin olemme keksineet Työttömien Pysäkin (osoitteessa Yliopistonkatu 19), jossa kaikki työttömät pysäytetään ja jähmetetään paikoilleen suremaan ja säälimään itseään.

No ei vaikaan, vaan keksimme Työttömien Pysäkin, jonka tarkoitus on tietien ihan päinvastainen. Sinne voi tulla kohtamaan toisia saman kohtalon omaavia ja sinne voi myös jättää

lapsensa hoitoon ammattitaitoiselle ihmiselle siksi aikaa, kun hoitelee asioita tai käy vaikka työhänsä. Näin saimme samantien jopa työllistetyksi kokonaisen ihmisenkin...

Ja kun ei ole työtä eikä toimeaa, niin onpa meillä sentään toimikunta.

Se kokoontuu aina torstaisin ja on avoin kaikille.

Niin, ja itsestään selvyys meinas unohtua ... Juseliuksentalon toimipiste on avoinna joka arkipäivä klo 9 -14 ja siellä voi tutustua toimintaamme ja ihmisiin ja esitteisiin ja papereihin ja ...

Teemme me vielä paljon muuta ja tulevaisuudessa vielä enemmän, mutta edelleenkin emme lähde hakemaan työttömiä kotonaan, vaan keskitymme toimipisteen oven aukipitämiseen ja kynnyksen hiomiseen matalammaksi.

Tänään tiistaina (18.8) Turussa sataa vettä niin että lotisee ja se meinaa masentaa. Niinpä me keskitymme elämään valoisuuteen ja Turun Seudun Työttömien piristämiseen.

918- 8316670, Markku Rantoila Nastola puh. 918-631525, Helge Kaalinkoski Asikkala puh. 918-676726, Vesa Koivisto Kerava puh. 90-2945350, Aarne Pajunen Nummela puh. 90-2223702, Kaarlo Ketonen Alajärvi puh. 966-2393, Eero Saranki Uusikaupunki puh. 922-30305, Seppo Vainio Kangasala puh. 931-790317, Mauno Vilen Karkkila puh. 90-2256264, Anna-Maija Perkkalainen Vähäkylä puh. 961- 4783114, Uuno Kauhaneen Siilinjärvi puh. 971-422421, Ilari Kurppa Kokkola puh. 968-19235, Ellen Sairanen Rovaniemi

mi puh. 960-56242, Matti Korhonen Rautavaara puh. 977-81276, Asko Julkunen Sonkajärvi puh. 977-62119, Merja Möttö Jyväskylä puh. 941-668927, Erkki Myllymäki Tornio puh. 9698-430633, Sinikka Piri Järvenpää puh. 90-287236, Pekka Niemi Seinäjoki puh. 964-4147111, Helga Haapalainen Kempele puh. 954- 25814, Eero Pääkkönen Hyvinkää puh. 914-18747, Antti Inkinen Ahmanti 3 lissalmi.

Työttömien budjettiriihi

Kolmen Sepän patsaalla

HELSINGISSÄ

- * ti 25.8. työllisyyden hoito ja
TVY:n työllisyysohjelma
- * ke 26.8. työllisyyslaki ja perustuslain
oikeus työhön
- * to 27.8. työttömyysturva

TVY - Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö r.y.
os. Kolmas linja 22 B, V kerros 00530 Helsinki
puh 90-7092504 fax 90-7092236

KARENSSI SANOMAT

KANSALAISTEN HÄTÄTILA

ELÄKETIEDOTUSTOIMISTO on toiminut vuodesta 1966
työeläketurvan tutkimuksen luottamuksella!

ETT PALVELEE

Yrityksiä, yhteisöjä, järjestöjä, oppilaitoksia ja kaikkia,
jotka haluavat ja tarvitsevat yksilöllistä tietoa työeläke-
turvasta. ETT järjestää kursseja ja tiedotustilaisuuksia.
ETT tulee kokouksiin ja opintokerhoihin.
ETT välittää luennoitsijoita, eläkeluottoja ja lehti-
kirjoituksia.

ETT TIETÄÄ

Eläketurvan määräistä, rakenteesta ja hakemisesta.
Eläketurvan tarkistamisesta ja valitusmenettelystä.
Eläketurvan ajankohtaisista muutoksista.
Muusta sosiaaliturvasta.
Lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta.

Yhteys:
Toim.johd. Pertti Viinanen
Joht. Osmo Iservita
Siht. Marjut Johansson

ELÄKETIEDOTUSTOIMISTO R.Y.

Uusimäki 30 02000 Espoo Puh. 90-512 2000

TVY - Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö r.y.

Suomen Mielenterveysseuran kriisikeskukset ja kriisipuhelimet
eri puolilla maata auttavat ja tukevat kriiseissä elämäntilanteen
selvittämisessä. Tarvittaessa yhteyttä voi ottaa nimettömänä.
Kysy lisää Mielenterveysseurasta, puhelin 90 - 670 560.

Tietoa työttömille ja lomautetuille

Jos joudut työttömäksi tai lomautetuksi on Sinun hyvä tietää oikeuksistasi ja mahdollisuuksistasi saada erilaisia avustuksia.

Pyydä irtisanomismuutosta aina kirjallisena ja muista pyytää myös työtodistus.

Ensiksi Sinun tulee ilmoittaa tuen työvoimatoimistoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Erorahan saaminen edellyttää lisäksi ilmoittautumista kahden viikon aikana irtisanomisesta. Ilmoittaudu henkilökohtaisesti ja ota mukaan opinto- ja työtodistuksesi sekä irtisanomis- tai lomautusilmoitus.

Pida työhakemuksesi voimassa annettujen ohjeiden mukaan.

Seuraavaksi Sinun tulee tehdä työttömyyspäiväraahakemus. Kelalle (peruspäiväraha) tai liitosi työttömyyskassalle (ansiopäiväraha). Työttömyyspäiväraha on veronalaista tuloa. Voit halutessasi hakea verotoimistosta verokortin työttömyyspäivärahaa varten.

Jos työnantajaltasi jää taloudellisten vaikeuksien tai konkurssin takia palkkojasi maksamatta, hae niitä palkkaturvasta. Niiden tulee olla riidattomia ja niitä tulee hakea kolmen kuukauden kuluessa niiden erääntymisestä. Niitä haetaan työvoimatoimiston kautta ja maksajana on valtio. Konkurssitapauksissa on syytä lisäksi ottaa yhteyttä omaan liittoon tai konkurssipesän valtakäiseen pesänhoitajaan sekä työvoimapiiriin.

Erorahan on oikeus tietyn edellytyksin silloin, kun työpaikka menetetään yrityksen taloudellisten tai tuotannon vaikeuksien vuoksi. Työvoimatoimistoon tulee ilmoittautua kahdessa viikossa irtisanomisesta. Erorahan maksaa Koulutus- ja erorahasto tai valtiokonttori, sitä haetaan työvoimatoimiston kautta ja se on verotonta tuloa. Itsenäisille yrittäjille ei erorahaa makseta.

Työttömyyseläke saattaa tulla myös kysymykseen kohdallasi, jos olet täyttänyt 60 vuotta ja täyttät muut edellytykset. Työttömyyseläkettä haetaan siltä eläkelaitoksesta, joka viimeksi on hoitanut eläkevakuuttamisen ja se on verollista tuloa.

Jos päätät ryhtyä yrittäjäksi on Sinulla mahdollisuus hakea työllistämistukea "starttirahaa". Sitä haetaan työvoimatoimiston kautta ja se on verollista tuloa.

Työttömyys aiheuttaa usein myös tuloihin loven, tulotason laskiessa. Tällöin Sinulla saattaa olla tietyn edellytyksin oikeus yleiseen asumistukeen tai toimeentulotukeen.

Asumistukea haetaan asuin- kunnan asumistukiasiain hoitavalta viranomaiselta (esim. asumistukitoimistot). Asumistuen maksaa Asuntopoliittinen ja se on verotonta.

Toimeentulotukeen on oikeus silloin, kun hyväksyttävät menot ylittävät tulot. Sitä haetaan oleskelukunnan sosiaaliviranomaisilta (sosiaalitoimistot). Se on veroton, jossain tapauksissa se voidaan perä takaisin.

Opintolainan korkoihin voit työttömyyden vuoksi saada korotusta, kysy pankiltasi neuvua.

Koulutusta järjestetään työvoimapolitiittisena- ja ammatillisena koulutuksena, perus-, täydennys- ja jatkokoulutuksena. Lisäksi voi valita omaehtoisena koulutuksen, kysy etukäteen otaako työvoimatoimisto sen sinulle. Lisäetuja koulutuksesta saat työvoimatoimistojen tietopalvelusta tai suoraan oppilaitoksista.

Koulutuksen tukimuotoja: koulutustuki, erorahan aikuiskoulutuslisa, ammattikoulutuslisa, opintotuki ja opintolaina sekä aikuisopintoraha. Lisäetuja näistä saat työvoimatoimiston tietopalvelusta tai kirjasta aikuisopintotuet.

Ole utelias ja kysele kaikkea mahdollista.

Marita Roivas